

ע"פ 39537/06 - מדינת ישראל נגד אחמד שריתח

בית המשפט המחויז בבאר שבע

בפני: כב' הנשיה רוטל יפה-כ"ז כב' שופט יואל 15 يول' 2020
ע"פ-20-06-39537 עדן כב' השופט גילת שלו

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוזה תהילה גלנטה, פמ"ד-פליל

נגד
המשיב:
אחמד שריתח
ע"י ב"כ עוזה ליאור חימוביץ, ס.צ.

פסק דין

שאלת זכויות של המשיב מעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, למרות שהודה, במפורש, כי כאשר הבחן **בשוטרים** מתקבבים לרכב בו נסע - פתח במנוסה, היא השאלה העומדת בבסיס הערעור שבפנינו.

כנגד המשיב הוגש כתוב אישום בו יוחסו לו עבירות של כניסה לישראל שלא כחוק לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, תש"ב-1952 והפרעה לשוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין, תשל"ג-1977. בכתב האישום, אשר בעובdotיו הודה המשיב, צוין, כי המשיב, שהוא תושב הרשות הפלסטינית, נמצא בתאריך 20.05.15, סמוך לשעה 16:33, בישוב מסוימת מבל' שהחזיק בידו אישורי כניסה או שהיה בישראל. עוד הודה המשיב, כי **"בעת שהבחין... בשוטרים מתקבבים לרכב בו נסע"**, נמלט מהרכב ונעצר לאחר מרדף רגלי, כאשר **"זאת עשה בכונה להכשיל את השוטרים בעת מילוי תפקידם."**.

המשיב הודה בעובdot כתוב האישום כבר בישיבת ההקראה הראשונה, הן מפני עצמו והן בעצמו, עת ציין כי **"אני מבין מה מיחס לי בכתב האישום ואני מודה בכתב האישום, בכך שהייתי בסכיפה ללא אישור שהייה כמפורט בכתב האישום. כשראייתי שוטרים ברוחתי."**

ונכח דברים אלה בקשה ב"כ המאשימה להרשיע את המשיב, אולם בהמה"ש הורה על זכויות המעבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, והרשיעו רק בעבירה של כניסה לישראל שלא כחוק.

וכך פסק בהמה"ש בהכרעת דיןו בכל הנוגע לזכויות האמור:

"הנאשם הודה בעובdot כתוב האישום לפיהן בעת שהבחין בשוטרים מתקבבים לרכב בו נסע, נמלט מהרכב ונעצר רק לאחר מרדף רגלי. אין בכתב האישום כל ציון לעובדה כי השוטרים הזרדו, הנאשם התבקש לעצור, הנאשם הבין שמדובר בשוטרים בדרך אחרת. למעשה אין לדעת מודיע התעווררה חובה של הנאשם להיענות לסמכות השוטרים ואם הפעלה הסמכות כדין."

אין כל איסור בדיון "להימלט" מפני מאן דהוא אף אם הוא שוטר כל עוד לא הפעיל אותו שוטר את סמכותו כדין.

medi شבוע עירא אני לנכני לשכת התביעות על הנוסח הקЛОקל של העבירות של הפרעה לשוטר בתיקי השב"ח השונים ופעם אחר פעם, מתחשבת אני בענישתם של אותם נאשימים נוכח הנוסח הקЛОקל בכתב האישום. נראה כי הגעה העת "לעלות מדונה" ולהורות על זיכוי על מנת להביא לתיקון נוסח כתבי האישום הרלוונטיים".

במהרש נשמעו טיעוני הצדדים לעונש (טיעוני המאשימה הוגש בכתב); הוגש העבר הפלילי של המשיב (הכולל 3 הרשעות קודמות ב-5 עבירות של כניסה לישראל שלא חוק); וכן הוגש גזר הדין האחרון בענינו של המשיב במסגרתו הוטל עליו 32 ימי מאסר בפועל וכן מאסר מוותנה של חדשים שהיה בר הפעלה בתיק נשוא העරוע.

לאחר כל אלה, ובהתחשב בנסיבות האישיות של המשיב (שלא פורטו - לא בגזר הדין וגם לא בטיעוני הצדדים) ובהתאם מהירה, דין ביהם"ש את המשיב ל-21 ימי מאסר בפועל; הופעל המאסר מוותנה בין החדשים; ונקבע כי **"שבוע מהמאסר יושת במצטבר למאסר מוותנה"** כך שscr הכל על המשיב לרצות חדשים ושבוע של מאסר בפועל החל מיום המעצר.

הערעור שבפנינו הופנה אף נגד הכרעת הדין המזוכה, למורות שלעמדת המאשימה גם העונש קל בנסיבות המקרה ולאור עברו הפלילי של המשיב.

נטען, כי כתב האישום כולל את היסודות העובדיים להרשות המשיב בשתי העבירות שיוחסו לו; כי המשיב הודה כי ברוח משוטרים; כי אם סבר ביהם"ש שכותב האישום אינו מגלה עבירה, מבלי שהדבר נתען על ידי המשיב שהוא מייצג, היה חייב לקבל עדות הצדדים טרם היזכי (בין היתר לאור הוראות סעיף 150 לחס"פ); כי טענה של פגם בכתב האישום אמורה להיות מועלית על ידי הנאשם ולא על ידי ביהם"ש, כמפורט בסעיף 149(3) לחס"פ; וכי גם אם היה ביהם"ש מעוניין שלא לקבל את הודית המשיב, היה עליו, בהתאם להוראות סעיף 156 לחס"פ, לאפשר למאשימה להביא ראיותיה טרם הכרעת הדין.

ב"כ המשיב סבר שאין מקום להתערב בפסקת ביהם"ש וטען (הן בעיקר הטיעון שהגיש והן בטיעונו בפנינו), כי ביהם"ש הפעיל דין את סמכותו לזכות נאשם במקרה בו לא התגבשה עבירה על פי העובדות שהוכחו, ושאין בחלוקת הסוגור השווה את המקרה שבפנינו במקרה בו מודה הנאשם בחזקת סם מסוכן, אלא שהחומר שהחזיק בו אינו מנוי בראשימת הסמים המסוכנים שבפקודת; כי ביהם"ש התריע בפני התביעה בכל הנוגע לניסוח הקЛОקל של כתב האישום; כי על פי הוראות סעיף 156 לחס"פ, מרגע שנאשם מודה בעובדות כתב האישום, גם אם ביהם"ש סבור שאין לקבל ההודיה, המדינה אינה יכולה להביא ראיותיה, שכן הסעיף מדבר בשני תנאים מצטברים; וכי אף אם המשיב ידע ששוטרים מתקרבים אליו, אין בבריחתו מהם כדי לגבות את יסודות העבירה של הפרעה לשוטר.

לאחר ששמענו את הצדדים, עיננו במסמכים שהגישו ובתיק בים"ש קמא, נחה דעתנו כי בים"ש קמא שגה עת זיכה את המשיב מהעבירה של הפרעה לשוטר בעת مليו' תפקידיו וכי יש להרשיעו בעבירה זו על סמך הודיתו, וזאת הן במישור הדינרי והן במישור המהותי.

סעיף 275 לחוק העונשין עניינו (בכל הנוגע לחלוקת שבפנינו) במילוי **"עשה מעשה בכוונה להפריע לשוטר כשהוא מלא תפקידו חוק או להכשילו בכך"**. ביהם"ש קמא סבר, כי מי שנמלט משוטר, גם אם הוא יודע שמדובר בשוטר, לא עובר כל עבירה לפי הסעיף, אם השוטרים לא הצדזו או לא ביקשו מאותו אדם לעצור, וכי אין חובה על האדם

"להענות לסמכות של שוטרים" שמא לא הופעלה כחוק / או שמא לא הופעלה סמכותו כלל.

ההלהכה בעניין סעיף זה נקבעה כבר לפני שנים רבות, בע"פ 464/64 **אברהם בכר נ' היועם"ש** (כב' השופט ברנוז), פס"ד מיום 18.02.1965, פ"ד י"ט(1) 395, אשר המערער הורשע בביצוע עבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו לאחר שהזahir אנשים שניהלו משחק קובייה ברחוב, כי שוטר מתקרב, ועוד טרם הספיק להזוזות בפניהם או להציג על כוונתו. וכך נפסק:

"**השוטר העיד פעםיים.** בפעם הראשונה אמר, שראה את האנשים מנהלים משחק קובייה ועקף את המקום כדי להפתיעם ובאותו רגע בא המערער וצעק אליהם: "היזהרו, המשטרה הגיעה". כתוצאה לכך האנשים מהמקום ולא עבר אף אחד מהם. גם בפעם השנייה הוא אינו אומר שהתכוון לעצור את המשחקים, אלא שהוא בראצונו "להפתיעם ולתופס תוק כדי ניהול המשחק" וכתוצאה מהתערבות המערער הוא לא הצליח לעצור אף אחד... שוטר הנמצא בתפקיד רשאי גם רשאי לברר ולחזור כל דבר הנראה לו כחשוד, או שיש לו טעם סביר לחשוב שעבירה הולכת ומתבצעת. מטעם זה נראה לנו שיש לקיים את הרשעה".

כך נקבע גם בת"פ (מחוזי - נצרת) 48034-11-12 מדינת ישראל נ' סירה (מיום 14.01.26), שם שוטרים הגיעו למטע זיתים בו היה הנאשם, ובראותו את השוטרים הוא פתח במנוסה ונעוצר לאחר זמן מה. נקבע, כי "**בנסיבות העניין אין ספק, כי מעשה הנאשם ולפיו הוא ברוח מהשוטרים משחביבן בהם עולה כדי "מעשה" אשר גלומה בו הפרעה** במובן הלשוני...", וביחס ליסוד הנפשי נפסק, כי "**עסקין בעבירה התנהגותית של מחשבה פלילית הדורשת "כוונה", בתור שכזו בא היסוד הנפשי על סיוקו: ראשית - "מודעות" כלפי "טיב המעשה", והתקיימות ה"נסיבות", ושנית - בעשיית המעשה מתוך "מטרה" או "שאיפה להפריע לשוטר במילוי תפקידו...".**

כך גם במקרה שבפנינו. אמנם יתכן והשוטרים טרם הספיקו להציג את המשיב או להציג על כוונותיהם בפנוי, אך המשיב, שידע שהשוטרים ימצאו כי הוא שוהה בישראל שלא כחוק, בבריחתו מהם - ניסה להכשיל מלבצע תפקידם כדי. וכך אף הודה במפורש.

נוסחו של כתב האישום כולל התייחסות הן ליסוד העובדתי והן ליסוד הנפשי כך שאף נכתבו המילים "**זאת עשה בכוונה להכשיל את השוטרים בעת מילוי תפקידם**". הנה כי כן, עבדות כתב האישום מגלות עבירה כפי היסודות של העבירה הכתובים בחוק.

די בכך כדי לקבל את העורור, אך מצאנו לנכון להוסיף מספר העורות גם בנושאים נוספים שהועלו על ידי בא כוח הצדדים.

כך, יש ממש בטענת המערערת, כי לא היה מקום לזכות את המשיב ללא לקבל עדות בא כוח הצדדים טרם מעשה. יש לזכור, כי הזכוי נעשה חurf' הודיעת המשיבomid' לאחורי; מבלי שביהם"ש התקבקש לעשות כן; ומבל' שביהם"ש אפשר לצדדים להביע עדותם בנושא, ובכך אכן מצויים כי שגה ביהם"ש. המערערת ביססה טענה בעניין זה בהרואות החсад"פ, ויתכן שכן ניתן למצוא בסיס לחובה לקבל עדות הצדדים בסעיפים אליה הפניה, אולם גם ללא בסיס זה, חובה בסיסות של ביהם"ש היא לקבל עדות הצדדים בטרם יקבע עדותם בעניין שלא הועלה על ידי הצדדים, אלא היה

בנוספ', ביהם"ש שגה גם ב"סיבה" לזכוי המשיב כעולה מהכרעת הדין מתברר, כי ביהם"ש זיכה את המשיב, למורת שהרשיע רבים אחרים לפני כתבי אישום בעלי ניסוח דומה, כאמור "חינוכי" המופנה כלפי התביעה שלא הפנימה את העורות בהם"ש בעניין ניסוחו של כתב האישום. ראשית, אנו מקוים שביהם"ש לא סבר שהרשיע את כל האחרים שלא בדיון, חרף ניסוחו "הקלוקל" של כתב האישום; אך עיקר, אין זה ראוי לזכות (או להרשיע) רק כדי להבהיר מסר לתביעה זו את על חשבון הציבור. לו סבר בהם"ש, כי כתב האישום אינו מגלה עבריה, מן הדין היה שיזכה גם את האחרים שהובאו לדין בפניו בגין אותה עבריה; ولو סבר שנית להרשיע בעבריה של הפרעה לשוטר, חרף הניסוח של כתב האישום כפי שעשה במקרים קודמים, בוודאי שלא היה מקום לזכוי המשיב רק כדי לחנן את התביעה, גם אם בכך הציבור-Colony יפגע.

אמנם הערעור אינו מופנה כלפי קולות העונש, אך לא נוכל להתעלם מהעונש הקל שהטיל בהם"ש על המשיב. ביהם"ש הזכיר את נסיבותיו האישיות של המשיב מבלי לפרט וambil שאלת כל פורטו בפניו - לא על ידי הסנגור ולא על ידי המשיב עצמו. הטענה שהמשיב נכנס פעם אחר פעם לתחומי המדינה שלא כחוק בשל מצוקה כלכלית, או שהוא עומד להתרארס - אין נסיבות המצדיקות הקלה כה הרבה בעונש שהוטל. בוודאי שלא לאור העבר הפלילי של המשיב, כמפורט. יתרה מכך, העונש שהוטל אף קל מהעונש הוטל על המשיב בהרשעתו הקודמת בגין מעשה דומה, עונש שברור שלא הרתיע את המשיב מלשוב ולבצע עבירות דומות.

לאור כל האמור לעיל, אנו מקבלים את הערעור ומרשייעים את המשיב גם ביצוע עבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין, תשל"ז-1997.

ניתן היום, כ"ג تمוז
תש"פ, 15 ביולי 2020,
במעמד הצדדים.

גילת שלו, שופטת

יאאל עדן, שופט

רויטל יפה-כ"ץ, נשיאה
אב"ד